

Belgisch Nederlands Colloquium
Zee –en Vervoersrecht
25/09/2014

De nieuwe Belgische arbitragewet

door
Sigrid Van Rompaey

- I. Historiek
- II. België een UNCITRAL land
- III. Arbitreerbaarheid
- IV. Arbitrageovereenkomst
- V. Rol van de rechter
- VI. Voorlopige en bewarende maatregelen
- VII. Tenuitvoerlegging
- VIII Rechtsmiddelen tegen de arbitrale uitspraak
- IX. Besluit

I. Historiek

- Arbitrage sinds 1972 in Deel VI Belgisch Gerechtelijk Wetboek
- Recordsnelheid totstandkoming Arbitragewet (24 juni 2013)
- Geen loutere opfrisbeurt
- Belgo-belge

II. België een UNCITRAL land

- United Nations Commission on International Trade
- Toepassingsgebied ruimer
- Brussels, Place of Arbitration
- Zowel nationaal als internationaal een aantrekkelijk arbitrageforum
- Rechtszekerheid

III. Arbitreerbaarheid

- Objectieve arbitreerbaarheid
- Subjectieve arbitreerbaarheid

III. Objectieve arbitreerbaarheid

- Oud Artikel 1676 Ger. W. enkel criterium:
 - *geschil waarover een dading mag worden aangegaan*
 - Nieuw Artikel 1676 Ger. W. dubbel criterium:
 - *ieder geschil van vermogensrechtelijke aard*
 - *niet-vermogensrechtelijke geschillen die vatbaar zijn voor dading*
- (Bv. erkenning in geval van seksueel misbruik / eigendom van namen of merken)

Objectieve arbitreerbaarheid

- Geschillen die openbare orde raken niet langer per definitie uitgesloten
(bv. Concessieovereenkomsten, mededingingsrecht)

III. Subjectieve arbitreerbaarheid

- Publiekrechtelijke rechtspersonen
 - Oude regeling: twee types geschillen vatbaar voor arbitrage
 - “totstandkoming of uitvoering van een overeenkomst”
 - andere geschillen: voorafgaande toelating bij wet of KB
 - Kritiek op beperkende omschrijving van eerste type geschil: “*totstandkoming of uitvoering van een overeenkomst*”

III. Subjectieve arbitreerbaarheid

Publiekrechtelijke rechtspersonen

- Nieuwe regeling:
 - “geschil over een overeenkomst”: dus tevens indien over geldigheid, interpretatie, ontbinding, enz.
 - andere geschillen: voorafgaande toelating bij wet of KB
- Artikel II Verdrag van Genève van 21 april 1961
 - Belgische Staat kan beroep doen op arbitrage voor beslechting van geschillen die voortvloeien uit internationale handelsverrichtingen

IV. Arbitrageovereenkomst

- Artikel 1681 Ger. W. : « *Een arbitrageovereenkomst is een overeenkomst waarin partijen alle geschillen of sommige geschillen die tussen hen gerezen zijn of zouden kunnen rijzen met betrekking tot een bepaalde, al dan niet contractuele, rechtsverhouding aan arbitrage voorleggen.* »

IV. Arbitrageovereenkomst

- Geen vormvereisten
- Veruitwendiging niet vereist in de vorm van een geschrift
- *Favor arbitrandum* - regime

V. Rol van de rechter

- Efficiëntere regeling gerechtelijke procedures
 - > concentratie bij de vijf rechtbanken van eerste aanleg wiens zetel die is van het hof van beroep
 - > Specialisatie rechters
- Afschaffing dubbele aanleg
(enkel nog voorziening in cassatie)
- Bevestiging Kompetenz-Kompetenz beginsel

V. Rol van de rechter

- Rechter ter ondersteuning van het scheidsgerecht
 - > Bevel maatregelen ten aanzien van derden
 - > Beslag

VI. Voorlopige en bewarende maatregelen

- Parallele bevoegdheden kortgeding rechter en scheidsgerecht
- Scheidsgerecht kan op zijn eigen beslissingen terugkomen én de maatregelen van de kortgedingrechter terzijde schuiven of wijzigen (artikel 1692 Ger. W.)

VI. Voorlopig en bewarende maatregelen

- Afgeweken van de UNCITRAL Modelwet waar scheidsgerecht de mogelijkheid heeft 'ex parte' maatregelen te bevelen
 - niet verenigbaar met consensuele karakter van arbitrage
 - risico rechten van verdediging
 - onttrekken aan een tegensprekelijk debat bron van vergissingen

VII. Tenuitvoerlegging

- Géén ondersheid meer tussen Belgische en buitenlandse uitspraken
- Art. 1721 Ger. W. « *ongeacht het land waarin zij werd gedaan* »
- Andere behandeling van buitenlandse arbitrale uitspraak enkel wanneer een verdrag bestaat tussen België en land waar arbitrale uitspraak werd gedaan (art. 1721 (3) Ger.W.)

VIII. Rechtsmiddelen tegen de arbitrale uitspraak

1. Mogelijkheid tot verbetering, interpretatie of aanvulling van de arbitrale sententie (Art. 1715, §1 Ger.W.)

2. Hoger beroep

Art. 1716 Ger.W. (arbitraal hoger beroep tegen arbitrale uitspraak)

-> slechts mogelijk wanneer voorzien in arbitrageovereenkomst

- 3. Vernietiging

- Enkel nog onderscheid Belgische en buitenlandse uitspraken *qua* rechtsmiddel van vernietiging (art.1718 Ger.W.)
- Limitatieve gronden tot vernietiging opgenomen in artikel 1717 Ger.W.
 - > art. 34 UNCITRAL overgenomen met toevoeging van:
 - * Afwezigheid van motivering arbitrale uitspraak
 - * Bedrog

IX. Besluit

- Belgium, place to be
- Rechtszekerheid internationale spelers
- Partijautonomie centraal
- Tussenkomst rechtbank -> specialisatie